

Motion till riksdagen

1986/87:L209

Christer Eirefelt (fp)

Tvångsinlösen av aktier

Folkpartiet har ända sedan 1950-talet i olika sammanhang aktualiserat frågan om andel-i-vinst för de anställda i företag.

Till skillnad från de kollektiva löntagarfonderna, som innebär ökad maktkoncentration och centralisering, är vinstdelningssystem enligt vår modell ett unikt sätt att förena inflytande i det egna företaget med ökat ansvar för dess verksamhet och lönsamhet.

Folkpartiet anser att det är särskilt angeläget att stimulera de former för vinstdelning där de anställda har kvar andelar i en stiftelse. Sådana system har en rad positiva effekter. Sparandet ökar, liksom förståelsen för den lönsamhet i företag som är nödvändig för en sund utveckling av den svenska ekonomin.

Enligt folkpartiets uppfattning måste därför regler och bestämmelser som hindrar eller försvårar bildandet av vinstandelssystem i företagen undanröjas.

Mot denna bakgrund anser jag att följande problem bör uppmärksammas.

90 % ägande utgör en viktig gräns i svenska aktiebolag. Bl. a. kan man, om man äger mer än 90 %, begära tvångsinlösen av utestående aktier och man kan disponera bolagets kassa enligt vissa regler.

Det betyder följaktligen att om man äger minst 10,1 % i ett bolag kan man förhindra dessa åtgärder.

Vetskapen härom leder till att många familjeföretagare inte vill ge ut mer än 9,9 % aktier i sitt bolag, t. ex. vid försäljning till anställda. Eftersom många anser att en sådan liten emission inte är meningsfull motverkas alltså en aktiespridning. Kunde man vidga gränsen till 20 %, såsom i USA, skulle med all säkerhet fler företag som i dag ägs helt av en familj vara intresserade av att utge aktier till anställda.

Enligt min uppfattning bör därför en sådan regeländring prövas, bl. a. behöver vissa minoritetsskyddsfrågor belysas.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen sägs om en förändring av aktiebolagslagens regler om tvångsinlösen av aktier.

Stockholm den 27 januari 1987

Christer Eirefelt (fp)